

Nem tudná megmondani, hány fáklyát oszthattak ki. Miért kérdezem, kell nekem? – mondta az esemény után a fáklyák begyűjtéséért felelős férfi. Azt viszont elárulta, hogy ezek újrahasznosíthatóak, azért is gyűjtik be, mert jövőre még jók lehetnek.

A résztvevők számát nem tudjuk, az viszont látványos volt, hogy a békés, fáklyás felvonulást sokan bevállalták, de a harcosabb megemlékezés végére az emberek nagy részének elfogyott a memóriája. Elmosta emlékeinket az eső.

bejött és eltűnt a Kossuth utcát, ha emyőta városban vonultak is egymástól az emberek,
Violetta, harcolj értünk!

Esőkabátos gyerekek és Violetta-ernyős felnőttek vitték az emlékezés lángjait. Közben saját és ismerőseik '56-os emlékeit osztották meg egymással. A Patkóban korabeli műsort hallhattunk, ahogy a város egyéb közterein is szólt hétfőn a Szabad Európa rádió.

„Mert a bűn az csak bűn marad, kezükhöz vér tapad, Istentől embertől ne várjon irgalmat. Ezernyi áldozat most sírjából felmutat, Gyilkos és áruló szent földben nem nyughat!” – szólt a Kárpátia együttes *Neveket akarok hallani* című dala az Üldözöttek és áldozatok emlékművénél.

A templom árnyékában végre kicsit megpihenhettünk. Abba lehetett hagyni a szimultán végzett séta-ernyő- és fáklyatartás-csevegés tevékenységek egyikét, a sétát. Már csak az **egyik kézben ernyő, másikban a fáklya** tartása maradt, illetve a beszédek hallgatása a beszélgetés helyett. Volt, akinek ez utóbbi nem sikerült.

A remény átsüt mindenben

A lassan elcsépeltté váló népszerű „...A szabadság ott kezdődik, ahol megszűnik a félelem” Bibó-idézettel ütötték fel a hangulatot. Majd miután meghallgattuk, hogyan verték be 56-ban az első szöveget a kommunizmus koporsójába, az egyesített kórossal közösen énekelhettük a magyar himnusz a remény hullámhosszán.

Ezt követően **Gálfi Árpád** polgármester ünnepi beszédét olvasta fel, amelyből megtudtuk, hogy

október 23-án, a szabadság napján, 1956 izzó őszén, néhány lánglelkű fiatal, akik megszűntek félni, a 20. század legjelentősebb eseményét indították el. És pedig azt, hogy

a szovjet-kommunista tömb megrepedt

, és a repedéseken keresztül besütött rajta a remény napsugara, amelyet már semmilyen megtorlás nem tudott elfojtani.

Ez a reménysugár ott van minden magyarban szerte a nagyvilágban – hangsúlyozta a polgármester, aki a továbbiakban figyelmeztetett arra, ne engedjünk semmilyen zsarnokságnak. Mi nem kaptuk örökségbe a szabadságot, harcolnunk kell érte, „hol úgy, hogy kiállunk jogainkért, hol pedig úgy, hogy csendben tesszük a dolgunk, és **nem feledjük el egy percre sem azt** , hogy az 56-os fiatalok értünk haltak meg, hogy nekünk ne kelljen fegyvert ragadnunk jogainkért, hogy nekünk ne kelljen az utcán harcolnunk közösségünk boldogulásáért” – mondta Gálfi.

Ezután **Simó Annamária** Bródy János és Koncz Zsuzsa Szabadnak születél című számát adta elő. Kicsit furcsa volt, hogy nem tapsolt senki a végén. Ez valószínűleg annak köszönhető, hogy ezekben a sötét, borús időkben nehéz összeütnie a székelnek a két tenyerét, miközben egyikben az ernyőt, a másikban a fáklyát tartja.

A fekete kocsi elvitte a fekete kezét

Habár a magyarországihoz hasonló forradalom nem volt Erdélyben, a megtorlás nem maradt el. **Hadnagy István**, a Fekete Kéz csoportosuláshoz köthető államellenes szervezkedés vádjával letartóztatott fogoly szólalt fel. Ami kicsit csalódás volt, mert a bácsi nem a személyes élményeiből merítve mesélt, hanem egy általános ünnepi beszédet mondott arról, mi történt 1956 őszén Budapesten.

A forradalom Kárpát-medencei vonatkozásairól mondott egy-két dolgot, például azt, hogy több szervezet alakult Romániában is. Ilyenek a Szabadságra Vágyó Ifjak Szövetsége, a Szabad Ifjak Társasága, Erdélyi Magyar Ifjúsági Szervezet, Szoboszlai Csoportja, Fekete Kéz szervezet stb. Ez nem maradt következmények nélkül. 1956-60 között a román állam, hogy megfélemlítse az itteni magyarokat, 1200-2000 személyt ítélt börtönre, kényszermunkára. Ha nincs 1956, nincs 1989 sem – hangzott az újabb '56-os szólam.

Koszorú, koszorú, miért vagy olyan szomorú?

Miközben a tömeg lassan elfogyott, **Antal Csaba** színművész Páskándi Géza Nem igaz című versét szavalta, Simó Annamária pedig újra énekelt. A gyerekek boldogak voltak, hogy szabadon játszhatnak a tűzzel.

A politikai és politikai kötődésű szervezetek is – polgármesteri hivatal, EMNP-MPP, RMDSZ, EMNT, Hatvannégy Magyar Vármegye Ifjúsági Mozgalom, Jobbik székelyudvarhelyi szervezete is **örültek, hogy „elhelyezhették a főhajtás és a kegyelet virágait”** néhány iskola, köztük a Móra Ferenc Általános Iskola és a Benedek Elek Tanítóképző képviselőinek a társaságában.

Az 1956-os megemlékezés Székelyudvarhelyen a Vasszékely-díjak átadásával végződött. Mondjuk **sokat kell még tanulunk, hogy megértsük**, az első világháborús hősök emléke és kultusza hogyan kapcsolódik az 1956-os szabadságharchoz. Jelenlegi információink szerint kábé úgy, mint március 15-höz. Vagy a Mikuláshoz.